SOLIFER

Kotimainen Solifer – ympärivuotisen käyttäjän asuntovaunu

Hyvä talvivaunu on samalla hyvä kesävaunu. Tehokkaan eristyksensä ansiosta lämpötilan vaihtelut vaunun sisällä eivät tapahdu äkkinäisesti. Kesäaamuisin vaunu säilyy pitkälle aamuun sopivan viileänä. Hyvä lämpöeristys on samalla tehokas äänieriste. Solifer-vaunuissa on erittäin runsaat lisävarusteet.

Soliferin ajo-ominaisuuksia kiitetään. Tämä johtuu tasapainoisesta suunnittelusta ja pitkällisestä kokeilutoiminnasta koeajon muodossa ja ajosimulaattorissa. Solifer merkitsee turvallista matkaa.

Tulkaa tutustumaan

HÄMEEN AUTOVARUSTE

Tellervonk. 7-9, puh. vaihde 941-18601

MAC RIPPER

TEHDASPINNOITETTU

reunasta reunaan HKPC NR 06 -kuviolla Euroopan nykyaikaisimmassa pinnoittamossa. MAC PIPPER on valmistettu Ruotsin liikenneviranomaisten määräyksien mukaisesti.

ŠP -633 takuupinnoitus

Vertaa laatua ja hintaa valitessasi talvirenkaita.

AUTOTARVIKKEET JA VARAOSAT KOLMIURA OY

Taulumäentie 2, puh. 10 596

LEIKKAA TALTEEN

NYT

kilpa- ja maantieajoon pitävät laaturenkaat

ASIANTUNTIJA NOKIA

Nokian teräsvyörengas antaa käyttäjälleen enemmän ajokilometrejä. Turvallisesti. Sijoita siihen. Säästät.

TKA-yhtymä RENGASHALLI

Miilukatu 6, Jyväskylä, puh. 274 503, 274 504

TULE MUKAAN SUURAJOJEN KANSAINVÄLISEEN TUNNELMAAN!

Rantasipissä olet tapahtumien keskipisteessä. Voit seurata erikoiskokeita väritelevisiosta Salitintissä, Rantasipisalissa ja näköalacafeteriassa.

Ravintolasalissa esiintyy kaksinkertainen Pohjoismaiden taikurimestaripari Jorma ja Aino Airaksinen.

Sunnuntaina suurajojen päättäjäiset. Varaa paikka ajoissa!

rantasipi laajavuori JYVÄSKYLÄ puh. 941-251 122

AJOON KAIKILLA NOPEUKSILLA RENKAAT

NOKIA

AREsta

033 PUHELINUUTISET on jälleen alusta loppuun mukana SUURAJOISSA

"Siitä ne ajot on sitten vähitellen

aina isontuneet ja isontuneet"

"En ole enää ylettänyt kättelemään, kun tekivät tuon korokkeen."

– Minä jouduin tähän hommaan vähän niin kuin sattumalta. Ensimmäisten Suurajojen lähettäjäksi oli jo valittu komisario Jalmari Hakala, mutta kun poliisimestari Ilmari Karpio hoksasi, että Hakalasta on enemmän hyötyä järjestyspäällikkönä, pyydettiin sitten minut. Siitä ne ajot on sitten vähitellen isontuneet ja isontuneet, ja aina minä olen ollut mukana. Näin muistelee Eino Hinkkanen, Suurajojen päälähettäjä ja kaikkien jyväskyläläisten tuttu.

Suurajojen täyttäessä nyt 26 vuotta kääntyy Eino Hinkkasenkin lähettäjänura toiselle neljännesvuosisadalle. Poliisimestari Karpion silloiset sanat "Tulehan sinä Eino lähettämään" ovat toistuneet vuodesta vuoteen rallikesän lähestyessä, vaikka miehet ajojen johdossa muuttuvat. Ja Eino tulee. Tervehtii kilpailijoita, joista suurin osa on tuttuja, hymyilee ja toivottaa hyvää matkaa. "Ennen kättelinkin kaikkia, mutta nyt en enää yletä, kun tekivät sen lähtökorokkeen, Eino naurahtaa.

Pystymetsästä Eino Hinkkasta ei toki otettu ajojen lähettäjäksi. Hän oli jo vuonna 1951 paikkakunnan käytetyin kellomies ja lähettäjä, passittanut matkaan pyöräilijöitä ja uimareita, motoristeja ja maileriita. Oikeastaan kokonaisen sukupolven urheilevia suomalaisia.

Einon ura alkoi 30-luvun puolivälistä, jolloin Keski-Suomen Moottorikerho perustettiin. Hän oli yksi uuden seuran kummeista ja puuhaili samaan aikaan paikallisen pyöräseurankin perustajajäsenenä. Kastijakoa ei tuolloin tunnettu: leipämoottorilla tai bensiinimoottorilla ajeltiin vuoron kyytiä.

Eino ei haluaisi hoidella muita toimitsijan tehtäviä kuin lähettäjän virkaa:

– Kun yhdenkin homman koettaa hoitaa kunnolla, niin siinä on ihan tarpeeksi, hän perustelee. Ja työtä riittää yhdelläkin postilla. Vaikka 63-vuotias kelloseppä Eino Hinkkanen viettää jo eläkepäiviään, toimitsijan tehtävät käyvät täydestä työstä. Ei palkallisesta työstä sentään, sillä hän lähettää pelkällä kiitoksella.

Muistolahjoista ei Eino ole voinut välttyä. Niitä tikittää ja välkehtii Hinkkasten Keskustien ilta-auringon puoleisessa talossa iso kaapillinen. Etenkin neuvostoliittolaiset ajajat ovat auliita antamaan muistoja, maaliin päästyä kiitellään ja kertoillaan kokemuksia reitin varrelta. Eino tapaa kilpailijat myös maalissa, jossa hänen tehtävänään on luovuttaa loppuun ajaneille Suurajojen vuosilipuke.

Lähtömerkkinä Suomen värit

Eino Hinkkanen liputtaa kilpailijat matkaan Suomen lipulla ja se on hänen erikoisoikeutensa.

– Kerran viisikymmenluvulla yrittivät lähettää tauon jälkeen etelästä ajajia Jyväskylään päin siniristilipulla, mutta sanottiin että top tykkänään. Karpio minulle Suomen lipun silloin hommasi, ja sitä olen siitä asti heilutellut. Muissa kilpailuissa ei Suomen lippua saa käyttää, sinivalkoinen se kyllä on, mutta semmoinen raidallinen.

Ensimmäisen kerran Eino Hinkkasen Suomen lippu heilahti Jyväskylän torilla. Lähtöpaikkaa vaihdettiin sitten moneen otteeseen: välillä pyörät ulvahtivat Hannikaisenkadulla, joskus taas Opistokadulla, joka oli nykyisen Yliopistonkadun Kilpisenkadun ja Puistokadun välisen osuuden nimenä. Sitten ajojen lähtöpaikka vakiintui pitkäksi aikaa Jyväskylänkadulle. Tämäkin katu ehti vaihtaa kerran nimeä, ennen kuin lähdettiin hakemaan väljempiä rallimaastoja Laajavuoren poluilta.

Harjun kupeesta autoja lähetettiin kahden minuutin välein. Kilpailu venyi melkoiseksi maratoniksi, ja viimeisiä venäläisiä Volgia sai liputtaa matkaan sysipimeässä, Eino muistelee.

Nopeita ulosajoja

Harjun kiperissä kurveissa nähtiin myös nopeimmat ulosajot. Nyströmin Jammu suistui radalta heti ensimmäisessä kurvissa kerran viisikymmenluvulla. Ajokki oli ehtinyt kulkea vain parisataa metriä kun Harjun kaupunginpuoleisen mäen notkossa matka katkesi. Siinä rytäkässä Jammulta irtosi korikin omatekoisesta urheilukaarasta.

Kymmenkunta vuotta myöhemmin eräs norjalainen rämäytti Normaalilyseon pihamuuriin, ja samoihin aikoihin neuvostoliittolaiset kippasivat mossensa katolleen Rajakadun päässä. Haavereista selvittiin onneksi naarmuilla, mutta peltisepille järjestyi työtä.

Kun Suurajot lähtivät Harjun juurelta, vaikutti siltä, kuin puoli kaupunkia olisi seurannut kilpailua. Viimeisen kerran Einon liputtaessa autoja matkaan tältä perinteelliseltä paikalta maksaneita katsojia laskettiin olevan yli 10 000. Kaiken lisäksi Yliopistonkadun talot olivat ikkunoistakurkistelijoiden painosta "Harjun puoleen kenollaan".

Tytöt varastivat

– Kerran yksi naispari varasti. Onneksi kerkesin panna ruutulipun auton eteen, ja tytöt peruuttivat takaisin. Koko kilpailujen aikataulu lykkääntyi siitä kaksi minuuttia, Eino tarinoi.

– Ajojen alkuaikoina, kun ohjelmaan kuului taitoajo Lutakossa kävi kerran niin, ettei ajanottaja huomannut käynnistää kelloaan vaikka minä liputin.

Ajaja kiersi yhden lenkin, ja kun hän tuli kohdalle, ei auttanut muu kuin pysäyttää ruutulipulla. Sitten selitin, että anteeksi nyt, mutta jospa alettaisiin alusta. Ajaja vain kiitteli: "Hyvä oli kun pääsin vähän harjoittelemaan", valottaa Eino ajojen alkuaikojen leppoisaa tunnelmaa.

Jobinpostia -onnenpotkuja

Kuusikymmenluvun vaihteessa ruvettiin valvomaan, etteivät aja pikataipaleiden välillä ylinopeutta. Eino Hinkkasen epäkiitollisena tehtävänä oli tuolloin ilmoittaa Jyväskylän tauolla, ketkä on hurjastelun takia suljettu ajoista.

– Kerran jouduin huiltaustauolla kertomaan Erik Carlssonille ikävän uutisen. Ruotsalainen kivahti siihen, että viimeisen kerran hän on tällaisessa rallissa mukana. Mutta nätisti tuli seuraavanakin vuonna, kun oli tehtaan kuski.

Eino on lähettänyt rallipoluille myös oman poikansa.

– Miltäkö tuntui? Ei siinä muuta, kuin onnea toivoteltiin ja toivottiin, että ajo onnistuisi. Äiti ei kyllä nukkunut koko yönä.

Matti Hinkkanen ajoi Suurajot useaan otteeseen ajajana ja kartanlukijana 60-luvulla. Lopetti sitten voitettuaan Pekka Routin kanssa Pohjola-rallin. Niin jäi autourheilusta hyvä maku suuhun.

"Sieltä se Hinkkanen varmasti tuodaan"

Kuusikymmenluvulla Eino Hinkkasen terveys alkoi reistailla. Ensin iski sydänveritulppa, joka piti hänet poissa silloin Jyväskylässä järjestetystä Kalevan kisoista. Mutta suurajoihin Eino toipui.

– Jaatisen Matti kyseli, pääsenkö minä lähettäjäksi, ja lupasin tulla. Tiistaina pääsin sairaalasta ja perjantaina olin jo lähettämässä. Sairaalassa olivat hirvitelleet ja varustautuneet ottamaan potilaansa takaisin tyyliin 'sieltä se Hinkkanen varmasti tuodaan".

– Silloin olisi varmasti vietykin, jos et olisi ajoihin päässyt, tokaisee väliin Siiri-vaimo.

Kerran Eino Hinkkanen sai viikkoa ennen Suurajoja auringonpistoksen lähetettyään helteisellä Harjun kentällä kahden urheilukilpailun juoksut paljain päin. Tämäkään tauti ei Einoa kaatanut pitkäksi aikaa vuoteeseen. Tohtori Soini, silloisia AK:n miehiä, valvoi Einon kuntoa lähetyspaikalla, ja Siiri Hinkkanen kantoi miehelleen mustaa viinimarjamehua lämmikkeeksi kun vaihteeksi satoi.

Sairaudet ovat osuneet aina vähän ennen ajoja, ja monta kertaa Hinkkasella on tuumattu, että nyt Suurajojen sarja katkeaa. Niin tänäkin vuonna: Hinkkasta runteli alkukesästä iskias, ja se piti uhrinsa vuoteessa heinäkuulle. Fysikaalisesta hoitolaitoksesta löytyi kuitenkin apu, joka antaa voimia uuteen savottaan.

Viime sunnuntaina Eino lähetti Killerin maarata-ajot, lauantaina Pentin ajot ja tiistaina piirikunnalliset kilpailut Harjun kentällä. Perjantaina ovat taas vuorossa Suurajot. Niiden nuorimmat osanottajat eivät olleet vielä silloin syntyneetkään, kun ensimmäisen kerran Eino Hinkkanen heilautti lippuaan.

RALLY OF THE THOUSAND LAKES · JYVÄSKYLÄN SUURAJOT · RALLYE ·

MM-pisteet ennen Jyväskylää

1) Lancia	62 pist.
2) Opel	42 pist.
3) Datsun ja Peugeot	30 pist.
5) Renault	21 pist.
6) Saab ja Mitshubishi	20 pist.
8) Toyota	15 pist.
9) Ford ja Alfa Romeo	12 pist.

VALMET 212K HAULIKKOON VAIHDOSSA HYVITETÄÄN VANHASTA KUIN VANHASTA 2-PIIPPUISESTA HAULIKOSTA VÄHINTÄÄN 550:–

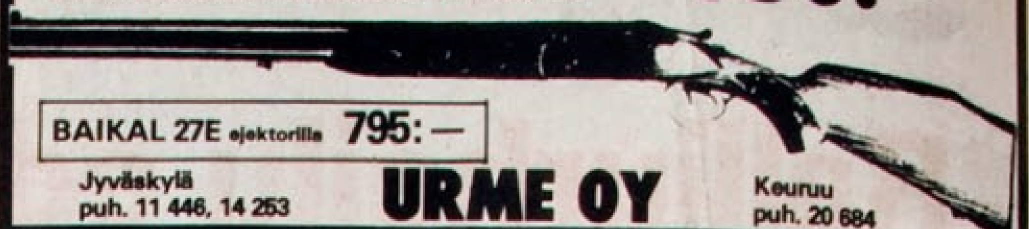

BAIKAL 27E ejektorilla 795:–

Jyväskylä puh. 11 446, 14 253 URME OY Keuruu puh. 20 684

UUTTA BECKER HUIPPUTEKNIIKKAA

AUTORADIO-STEREOKASETTIYHDISTELMÄ MONZA CASSETTE-STEREO

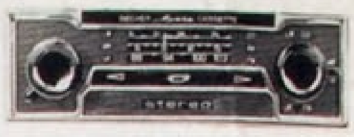

ERIKOISHINTAAN

Uusi BECKER-autoradio Teille jotka vaaditte parasta äänentoistoa autoonne.

Siakännekannettu stereokasettisoitin IC-tekniikalla. Kasettiosassa nopea pikakelaus eteen- ja taaksepäin, elektroninen pysähtys nauhan loputtua ja automaattinen kytkeytyminen radiotoistolle. Radio-osassa kolme aaltoaluetta. (Ula, Ka, Pa)

Ulostuloteho 2 × 5 W/7 W. Yksiosainen rakenne, 23 transistoria, 17 diodia, 1 IC-piiri, IC-ohjattu moottori. Liitännät: 2 tai 4 kaiuttimelle (tasavaihtimella), automaattiantennille, ha-adapterille ja liikenneradiolle. Mitat: 180 × 160 × 52 mm.

KERTTUSEN SÄHKÖ OY

KAUPPAKATU 23 PUH. 18 521

FIAT takuu 1 vuosi ilman km-rajoitusta!

Ota eduksesi Fiat 133 ovh. alk. 15.960:-

FIAT -jo 5 vuotta Suomen eniten ostettu henkilöauto.

JYVÄSKYLÄN autotalo oy

MUURAME, PUH. VAIHDE 731 311

EK 43 VALKOLA

Su 29.8. klo 6.15—10.15

Tule seuraamaan ajojen jännittävää ratkaisuvaihetta!

Pysäköinti: Valkola ja Hirvasmäki Ohjaus pysäköintipaikalle.

LAUKAAN MOOTTORIMIEHET

Ohjeita yleisölle

Koska jokainen erikoiskoe on avoinna katsojille, kannattaa ennalta tutustua päivälehdissä oleviin Suurajojen ilmoituksiin ja kirjoituksiin kunkin erikoiskokeen katsoja-alueen sijoittumisesta ja parhaasta mahdollisesta kulkureitistä kilpailupaikalle. Erityisesti autoilijoiden on syytä seurata järjestäjien ohjeita ja käyttää ennalta ilmoitettuja vartavasten tarkoitukseen varattuja ja merkittyjä paikoitusalueita. Erikoiskokeiden tulo- ja ulosmenoteiden varteen on tilapäisesti asetettu pysähtymiskieltomerkit poliisipiirin päällikön luvalla.

Oman turvallisuutenne vuoksi ja jotta pääsylippumaksulle tulisi täysi kate, erikoiskokeelle olisi saavuttava hyvissä ajoin ennen kilpailun alkua. FIA:n lukittelema ns. kuumaryhmä ajaa kilpailun alussa (N:ot 1...6)

Koska kilpailijat lähetetään minuutin väliajoin, ei sen aikana saa käyttää erikoiskoerataa siirryttäessä katselupaikasta toiseen. Kannattaa luottaa EK-järjestäjien ilmoittamiin ja merkitsemiin katselupaikkoihin ja pysyä niissä jo kilpailusuoritusten vertailunkin vuoksi.

"Kielletty katselualue"-merkkejä on ehdottomasti noudatettava.

Lopuksi vetoomus ralliyleisölle – auttakaa omalta osaltanne järjestäjiä, järjestysmiehiä ja koko Suomen ralliurheilua – ettei pahin vihollisemme LIIKAA ALKOHOLIA NAUTTINUT omassa väärässä rohkeuden tunnossaan liikuskele EK-radalla kilpailun aikana.

XXVI Jyväskylän
Suurajojen turvallisuuspäällikkö

Veikko Nieminen